

تبیین فقهی احکام ولادت و آثار آن با محوریت نظرات آیت الله نجفی (صاحب جواهر)

محدثه معین السادات^۱، محمدمهدی کریمی نیا^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳^۱ طلبه سطح چهار (دکتری)، رشته فقه خانواده، مدرسه عالی تخصصی ریحانه النبی (سلام الله علیها)^۲ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم (نویسنده مسئول)^۳ دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، دانشگاه میبد، مدرس دانشگاه و پژوهشگر

چکیده

دین اسلام به مسأله ازدواج و اهداف آن اهمیت فراوانی داده است، که یکی از هدفهای ازدواج بقاء نسل و فرزندآوری است و در این خصوص، تربیت فرزند هم امر مهمی است که به میزان آگاهی والدین از نکات و دستوراتی که در تربیت او نقش دارند بستگی دارد؛ لذا با توجه به فطرت پاکي که مولود دارد، چنانچه در قرآن هم آمده است، «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ (سوره روم / ۳۰)» پس روی خود را متوجه آیین خالص توحید کن، همان فطرت و سرشتی که خداوند متعال از ابتدا مردم را بر آن آفریده و این آفرینش است که نباید تبدیل و تغییری در آن راه یابد». همچنین در حدیثی از پیامبر (صلی الله علیه و آله) و امام صادق (علیه السلام) نقل شده که فرمودند: «كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ وَإِنَّمَا أَبُوَاهُ يَهُودَانِهِ وَ يَنْصَرَانِهِ وَ يَمَجْسَانِهِ (عده الداعی و نجاح الساعی / ج ۱ / ص ۳۳۲) هر نوزادی براساس فطرت توحیدی متولد می شود، این پدر و مادرا هستند که وی را یهودی، یا مسیحی و یا مجوسی بارمی آورند». احکام و دستوراتی را در باره مقدمات و مراقبت های قبل از بارداری، حین بارداری و بعد از تولد نوزاد، تا زمانی که بزرگ شود، قرار داده است و در همین راستا برنامه ها و توصیه هایی دارد که همه در جسم و شخصیت روحی مولود تأثیر به سزایی دارد؛ از جمله مواردی که سفارش شده، احکام ولادت است که از بدو تولد فرزند والدین را به انجام آنها موظف و یا ارشاد می کند و در قسمتها و باههای مختلف فقه به تناسب، فقههای متقدم و متأخر آن را تبیین نمودند؛ صاحب جواهر هم این مطلب را در قسم دوم احکام اولاد تحت عنوان احکام ولادت بیان نمودند، که در این تحقیق به آن احکام پرداخته می شود، و اینکه احکام ولادت مشمول حکم تکلیفی قرار می گیرد یا حکم وضعی هم دربردارد، بررسی می شود، تا احکامی که می تواند در انجام وظایف به نحو صحیح مؤثر باشد مشخص گردد و والدین بدانند تا در خصوص ولادت فرزند چه مسائلی باید رعایت شود، تا از همان ابتدای امر، تربیت فرزند توأم با دستورات الهی صورت گیرد؛ لذا سعی شده در این تحقیق با ذکر نظرات و ادله صاحب جواهر، به نظرات فقههای دیگرهم اشاره شود، این مسأله در علوم فقهی و حقوقی و اجتماعی قابل بررسی است، که در این تحقیق از نظر فقهی بررسی می گردد.

واژه های کلیدی: تبیین فقهی، احکام ولادت، مولود، غسل مولود، تحنیک، صاحب جواهر.